

La Comédiathèque

PLAGIJAT

JEAN-PIERRE MARTINEZ

comediatheque.net

**Tekst ove drame dostupan je za besplatno čitanje.
Međutim, za svako javno izvođenje, bilo da ga izvode profesionalne ili
amaterske trupe, neophodna je autorizacija autora.
Da biste stupili u kontakt sa Jean-Pierreom Martinezom i zatražili dozvolu za
izvođenje jednog od njegovih dela:**

<https://comediatheque.net/>
<https://jeanpierremartinez.net/>

Plagijat

Jean-Pierre Martinez

Od kada je objavio svoj prvi roman, nagrađen Goncourtovom nagradom, Aleksandar uživa u ugledu uspešnog pisca i ubire sve povlastice koje iz toga proizlaze. Danas ga očekuju u Ministarstvu kulture, gde će mu biti dodeljena Viteška medalja za umetnost i književnost. Ali upravo ce jour-là, neočekivana poseta nepoznate žene mogla bi da dovede u pitanje ceo njegov uspeh...

Likovi:

Aleksandar

Frédérique

Sacha

Uloga Sacha može biti tumačena od strane muškarca ili žene.

Podela uloga: 1M/2Ž ili 2M/1Ž

U ovoj verziji, Sacha će biti predstavljena kao žena.

Scena 1

Alex sedi za svojim stolom, radi na svom govoru. Frédérique, sa otmenim i uglađenim držanjem, dolazi.

Fred – Već si spreman?

Alex – Zaključujem da ti još nisi...

Fred – Imamo sasvim dovoljno vremena, zar ne? Počinje za dva sata.

Alex – Naravno. I još uvek mogu da odbijem...

Fred – Odbiti Nobelovu nagradu za književnost, to bi moglo biti prilično otmeno. Ima presedana. Jean-Paul Sartre, Bob Dylan...

Alex – Mislim da je Dylan ipak prihvatio na kraju.

Fred – Ali Orden viteza umetnosti i književnosti... Ne znam nikoga ko ga je odbio.

Alex – U pravu si, bilo bi smešno. Sačekaću da mi ponude Nobela, pa ću tada odlučiti.

Fred – Jesi li spremio govor?

Alex – Tu je. Upravo sam ga učio napamet. Ne brini, neće biti dugačak. Mrzim govore...

Fred – Ispitivaću te u kolima...

Alex – Šta bih ja bez tebe.

Fred – Istu stvar, pretpostavljam.

Alex – Ali bi bilo mnogo manje zabavno... (*Frédérique osmotri prostoriju.*) Jesi li nešto izgubila?

Fred – Nisi video moj telefon?

Alex – Ne... Hoćeš da te pozovem?

Fred – Još ću malo da tražim. Moram da zadržim iluziju da mogu sama da ga nađem.

Alex – Tako što me pitaš da li sam ga video...

Fred – Nadam se da u govoru prvo zahvaljuješ svojoj ženi.

Alex – Zapravo, stavio sam zahvalnice na kraj, ali ako više voliš da počnem s tim...

Fred – Uzmem par primeraka Goncourta, za svaki slučaj.

Alex – Ah, ta Goncourtova nagrada... Ponekad se pitam da li nije bila prokletstvo.

Fred – Zašto to kažeš?

Alex – Ništa nisam napisao otkako sam je dobio.

Fred – Ni pre toga nisi baš bio najplodniji pisac.

Alex – Hvala što me podsećaš.

Fred – Vратиće se. Samo treba da nađeš novu temu.

Alex – Da...

Fred – A postoje i pisci koji napišu samo jedno remek-delo u životu. Alain-Fournier, na primer. Osim *Velikog Meaulnesa*...

Alex – Da, ali on je poginuo na frontu 1914, godinu dana nakon što je napisao bestseler. To objašnjava zašto nije napisao još neki...

Fred – Svi znaju da posle Goncourta treba nekoliko godina da se čovek oporavi.

Alex – Neki pisci se nikada ne oporave. Pitam se da li ne bi bilo bolje da sam ostao profesor. I nastavio da objavljujem svoja dela o svom trošku.

Fred – Hajde... Zamišljaš sebe kako predaješ književnost u nekoj školi u predgrađu, pred četrdesetak nepismenih u duksevima s kapuljačama?

Alex – Nemojmo preterivati. Normalista, agrégé... Nikad ne bih prešao periferiju. Predavao bih u katoličkoj gimnaziji, pred dvadesetak tatinih princeza u kariranim suknjama, spremnih na sve da dobiju dobre ocene bez otvaranja knjige...

Fred – Dobro... Kad to tako predstaviš, bolje razumem tvoje žaljenje. Podseti me da stavim roditeljsku kontrolu na TV. Imam utisak da kad nisam tu, gledaš čudne filmove.

Alex – Istina je da su mi kao romanopiscu obožavaoci bliži menopauzi nego pubertetu.

Prilazi mu i nežno ga dodiruje.

Fred – Ne zaboravi da sam ja bila tvoja prva obožavateljka.

Alex – To vrlo dobro pamtim.

Poljube se. Ona se nežno izvlači iz zagrljaja.

Fred – Hajde, moraš da završiš govor... Ali ako ti toliko nedostaje, izvadiću svoj kilt s vremena na vreme, obećavam.

Alex – Inače, pre nego što zaboravim, zvao me Maxence.

Fred – Ah, da?

Alex – Predlaže da Božić provedemo zajedno u njegovoj kući u Megèveu. Iskoristili bismo priliku za potpisivanje knjiga. Kaže da u Megèveu postoji sjajna knjižara koja odlično posluje.

Fred – Stvarno?

Alex – Čudan fenomen. Buržujke iz šesnaestog arondismana ne otvore knjigu cele godine, a čim odu na odmor, zatrče se u prvu knjižaru da kupe sve nagrađene knjige.

Fred – Te „buržujke“, kako ih zoveš, tvoje su čitateljke. One kupuju tvoje knjige...

Alex – Mora da je zbog planinskog vazduha. A i skijanje zna da bude užasno dosadno.

Fred – Pogotovo ako ne skijaš, kao ti.

Alex – Pozvao sam ga da dođu na večeru s Diane sledeće nedelje. Šta kažeš za sredu?

Fred – U sredu večeramo kod mojih roditelja.

Alex – Ah, da, izvinjavam se... Kao i obično, to je utorak...

Fred – Da, ali sada je mamim rođendan, već si zaboravio?

Alex – Recimo da mi je to ispalo iz glave... A šta kažeš za četvrtak?

Fred – U četvrtak je otvaranje izložbe kod Karle u Galeriji Claude Bernard!

Alex – Izvini. Zaboravio sam i to.

Fred – Ako me jednog dana ostaviš, zameni me naduvanom lutkom i elektronskim planerom.

Alex – Možda bi trebalo da malo smanjimo mondenska okupljanja? Previše se buržuiziramo.

Fred – To ti kažeš, ali posle nedelju dana dosađivao bi se... Dobro, idem da se spremim.

Frédérique izlazi. Alexandre se vraća svom govoru.

Alex – Gospođo Ministarka, pre nekoliko godina, kada je moj roman *Jedan drugi život* nagrađen Goncourtom, Akademija me prepoznala kao skromnog slugu jezika Molièrea. Danas me proglašavate vitezom. Ali ja ovo priznanje primam pre kao Don Kihot. Jer, da bi živeo svoj san o pisanju, i jednostavno živeo od svog pisanja, mladi pisac se prvo mora boriti protiv vetrenjača...

Frédérique se vraća.

Fred – Izvini što te prekidam, ali... neka žena je na kapiji. Kaže da je došla izdaleka da joj potpišeš knjigu. I da to čeka već jako dugo.

Alex – Sad stvarno nije trenutak... I kakav je to način da dolazi pred našu kuću bez najave? Odakle joj naša adresa? Nismo u imeniku... Osim možda u mondenskom.

Fred – Ne znam, ali insistira. To je pet minuta posla. Bolje odmah da je se rešimo, inače će se vratiti. Šta da se radi, to je cena slave! Na kraju krajeva, tvoji obožavaoci nas izdržavaju...

Alex – U redu, potpisujem joj knjigu.

Fred – Rekla sam joj da nemaš mnogo vremena.

Alex – Kaže se gospođo Ministarka ili gospođo Ministar?

Fred – Nemam pojma...

Alex – Kad nije bilo ministarki, bilo je mnogo jednostavnije.

Fred – Uvodim je...

Frédérique izlazi.

Scena 2

Alex uzdiše, ponovo seda i prelistava svoj govor, brišući delove teksta.

Alex – Don Kihot... Pitam se da li ne preterujem malo...

Sacha ulazi.

Sacha – Zamišljala sam vas mladeg...

Alex – Izvinite, nisam vas video kad ste ušli.

Sacha – Dakle, ovako izgleda unutrašnjost doma jednog uspešnog pisca...

Alex – Žao mi je, u nekoj drugoj prilici ponudio bih vam kafu i malo bismo popričali, ali sada sam u žurbi...

Sacha – Ah da... Orden Viteza umetnosti i književnosti... Nećete to propustiti...

Alex – Vi ste upućeni?

Sacha – Vaša žena mi je ispričala... Mislim, pretpostavljam da vam je to žena... Ili asistentkinja... Možda oboje...

Alex – U redu... Dakle, znate da nemam mnogo vremena za vas...

Sacha – Ne brinite, neću vas zadržati dugo.

Seda i opušta se, u potpunoj suprotnosti sa onim što je rekla. Alex je pomalo zbunjen.

Alex (ironično) – Ali izvolite, sedite... Pretpostavljam da je reč o posveti...

Sacha – Posveti, da... (*Uzima primerak Goncourtove nagrade sa stola i gleda naslovnicu.*) *Jedan drugi život*, tragična sudbina žene koja odlučuje da nestane i promeni identitet nakon velikog ljubavnog razočaranja. Može se reći da je ova knjiga promenila moj život.

Alex – Hvala.

Sacha – Nisam rekla da ga je promenila nabolje...

Alex – Žao mi je...

Sacha – I za vas, uostalom.

Alex – Za mene?

Sacha – Ova knjiga je i vaš život promenila. I u vašem slučaju, rekao bih – nabolje...

Alex – To je tačno...

Sacha – Goncourtova nagrada nije mala stvar...

Alex – Zaista.

Sacha – Pre toga niste napisali ništa značajno. Posle toga niste napisali ništa uopšte...

Alex – Jako ljubazno od vas što me podsećate na to.

Sacha – Ali zato se odlično prodajete u medijima. Novinski članci, televizijske emisije, konferencije u inostranstvu... Bravo, kakva energija!

Alex – Promocija je deo posla... Iako nije baš ono što najviše volim.

Sacha – Pretpostavljam da biste radije pisali. Nažalost, napisali ste samo jedan bestseler.

Alex – Ipak sam napisao još dva romana pre ovog.

Sacha – Da... Ali oni nemaju ni približno istu snagu kao ovaj, ako smem primetiti. Gotovo da deluje kao da ih nije napisao isti autor.

Alex – To su bila mladalačka dela. Sazreo sam.

Sacha – U svakom slučaju, nakon ovog iznenadnog Goncourta, znali ste kako da iskoristite svoju malu zalihu slave. Naravno, s porodicom vaše žene, sigurno ne oskudevate u vezama u medijima i politici. Svekar vam je ambasador, zar ne?

Alex – Izgleda da ste jako dobro obavešteni... Već sam vam rekao, u žurbi sam. Da li ste doneli primerak da ga potpišem?

Sacha – Čemu to... Ovde ih ionako ima dovoljno, zar ne?

Alex – Razumem... Kako su mi rekli da ste došli izdaleka, potpisat ću vam knjigu, ali vas onda moram zamoliti da me ostavite. (*Uzima primerak sa gomile.*) Na čije ime?

Sacha – Sacha.

Alex – Kako se piše?

Sacha uzima primerak, potpisuje ga i pruža ga Alexu.

Sacha – Ovako.

Alex uzima knjigu, zbunjen.

Alex (*čita posvetu*) – „Mom najvećem fanu...“ Obično sam ja taj koji piše posvete čitaocima i ja ih potpisujem... Ne obrnuto...

Sacha – Potpisivati, to vam ide od ruke...

Alex – Slušajte, gospodo...

Sacha – Sacha.

Alex – Slušajte, Sacha, dolazite kod mene bez najave. Imam obzira da vam posvetim malo vremena iako sam jako zauzet. Ali ako je to samo da biste me vređali... I ko ste vi, uopšte?

Sacha – Glas vaše savesti, možda. Ako je uopšte imate...

Alex – Gde želite da stignete, na kraju?

Sacha – Oboje znamo da je sve ovo laž, zar ne?

Alex – Sve ovo? Šta tačno?

Sacha – Vi niste autor ovog romana. Pronašli ste rukopis u vozu.

Alex (*zbunjen*) – Nemojte mi reći da ste zbog toga... (*Sabira se.*) To je tačno ono što piše u predgovoru knjige. Ali znate, od Cervantesa do Borisa Viana, mnogi autori su koristili taj književni postupak. To je deo fikcije. Nije stvarnost.

Sacha – Oboje dobro znamo da je u ovom slučaju to čista istina. Moram priznati da vam skidam kapu. Pripisati sebi rukopis koji niste napisali, i imati drskosti da to napišete u predgovoru, računajući da će svi misliti da je to književni trik...

Alex – To je apsurdno! Kako možete da tvrdite tako nešto?

Sacha – Zato što sam ja autor tog rukopisa.

Frédérique ulazi.

Fred – Dragi, sad stvarno moramo da krenemo... Ako ne želimo da ministarka čeka...

Alex – Da, da, još samo trenutak.

Sacha – Ne brinite, draga gospođo. Ne bih želela da vašeg muža lišim ove nove, zaslužene nagrade.

Frédérique izlazi.

Alex – O čemu vi to pričate?

Sacha – O istini, a vi to najbolje znate.

Alex – Ako je to što kažete istina, zašto niste ranije došli kod mene?

Sacha – Nazovimo to... Goncourt u pravom trenutku.

Alex – Nemam vremena za igre reči, niti sam raspoložen. Molim vas da sada izađete.

Sacha – Ako izađem odavde, biće to da odem pravo u redakciju najvećih jutarnjih novina. Znate? Onog istog lista u kojem povremeno pišete kolumne. Sigurna sam da bi ih moja priča jako zainteresovala.

Alex okleva na trenutak.

Alex – U redu, slušam vas.

Sacha – Nakon što sam izgubila svoj rukopis, na kojem sam radila godinama, upala sam u strašnu prazninu.

Alex – I, naravno, niste imali kopiju.

Sacha – To je bilo davno. Pisala sam starim načinom. Na rasutim listovima papira. Nalivperom. Upravo sam krenula u Pariz da ih fotokopiram i pošaljem izdavačima.

Alex – Pošto tvrdite da ste vi autor tog romana, mogli ste ga napisati ponovo.

Sacha – I vi ste pisac. Loš pisac, ali ipak pisac...

Alex – Hvala vam...

Sacha – Dobro znate da to nije tako jednostavno. Kad godinama radite na knjizi, kad ste mesece proveli prepravljajući svaki pasus, kad ste čitavu nedelju okretali jednu rečenicu na sve strane... Nemate snage da krenete ispočetka nakon što izgubite rukopis. Pogotovo kad ni ne znate da li će izdavači kojima ga pošaljete pročitati ijedan red.

Alex – Dakle, priznajte da nije lako objaviti roman i osigurati da bude pročitano.

Sacha – Kada sam shvatila da sam ostala bez svog dela, bila sam u šoku mesecima. Onda sam upala u duboku depresiju. Čak sam pokušala da se ubijem...

Alex – Neuspešno, očigledno...

Sacha – Na vašu žalost... Onda sam odlučila da uradim ono što sam opisala na kraju svog romana: da nestanem. Dobrovoljno. Ali nisam imala novca. I nisam znala ništa drugo da radim osim da pišem. Umesto da započnem novi život, lutala sam Francuskom. Svetom. Postala sam beskućnica. Nikada ne bih ni saznala za ovu krađu, jer ste se potrudili da promenite naslov mog romana.

Alex – Otkud onda znate za to?

Sacha – Sasvim slučajno, prelistavajući knjigu u biblioteci.

Alex – Nemate nikakav dokaz za ove tvrdnje...

Sacha – Lako bih mogla da ih pronađem. Ovaj rukopis je u velikoj meri autobiografski. Po romanu sam rasula lične reference koje niste ni pokušali da zamaskirate. Sve što je unutra je istina. To je moj život. Vaša junakinja – to sam ja...

Alex – Razumem...

Sacha – Svi su vas hvalili kako ste uspeali da tako realistično dočarate lik povređene žene koja pokušava da izmisli sebi novi život. Obrisati prošlost i krenuti ispočetka deluje lako. Ali leševi uvek isplivaju na površinu.

Alex – Stvarno mi je žao...

Sacha – Žao?

Alex – Nisam imao nikakav način da pronađem pravog autora. Uostalom, kako neko može da izgubi rukopis romana?

Sacha – Bila sam napadnuta. Brutalno napadnuta. Ukrali su mi torbu. Opirala sam se. U njoj je bio moj ceo život. I svi moji snovi o iskupljenju. Udarcem su me onesvestili. Umalo nisam umrla...

Alex – I posle toga?

Sacha – Probudila sam se u bolničkom krevetu. Lopovi su uzeli ono što ih je zanimalo i verovatno odbacili rukopis u nekom drugom vagonu ili na peronu. Za njih, to nije imalo nikakvu vrednost...

Alex – Zaista.

Sacha – Tu ste ga, pretpostavljam, vi pronašli...

Alex – Recimo.

Sacha – Ili je to bio planirani prepad, da me lišite mog dela. Možda ste vi naručili krađu?

Alex – Sada već halucinirate!

Sacha – Ta misao mi je prošla kroz glavu. Ali verovatno je bio samo običan lopovluk. Sigurno su bili razočarani kad su shvatili da imam tek nešto sitniša za fotokopije.

Alex – Kako sam mogao da vas pronađem? Na rukopisu nije bilo vašeg imena.

Sacha – Tačno, ali niste morali ni da prisvojite moje delo.

Alex – Čekao sam dve godine pre nego što sam objavio taj roman.

Sacha – Dovoljno vremena da možete tvrditi da ste ga napisali... i da budete sigurni da pravi autor nije sačuvao kopiju.

Alex – Bilo mi je žao da svet ostane uskraćen za taj roman. Ali nisam znao da će osvojiti Goncourta.

Sacha – A ipak ste učinili sve da ga osvojite. Goncourt se ne dobija slučajno.

Alex – Posle je bilo prekasno. Uvučen sam u taj mehanizam. A vi ste sami rekli – vi ste odlučili da nestanete!

Sacha – Ali vi to niste znali.

Alex – A da li ste vi, u to vreme, pokušali da pronađete mene?

Sacha – U svakom slučaju, danas sam vas pronašla.

Alex – Da li biste mi pokucali na vrata da ovaj roman nije dobio Goncourt?

Sacha – Verovatno ne.

Alex – Bez mene, ovaj rukopis verovatno nikada ne bi bio objavljen. A da ne govorimo o tome da bi osvojio književnu nagradu...

Sacha – Dakle, trebalo bi da vam zahvalim.

Alex – A šta sad?

Sacha – Ne znam. Šta vi mislite?

Alex – Šta tačno želite? Da vam vratim život kakav biste mogli imati da niste odlučili da ga promenite? Taj život je iza vas.

Sacha – Hvala vam.

Alex – Tako je kako je. Neki imaju sreće, neki nemaju. Ali sudbina se ne odlučuje bacanjem kocke.

Sacha – Dakle, ja sam bila rođena za jadan život, a vi za slavu?

Alex – Šta zapravo želite? Osvetu?

Sacha – Još ne znam šta želim. Uzeću vremena da razmislim.

Alex – Spreman sam da vas obeštetim, naravno. Pod uslovom da nađemo dogovor.

Sacha – Za sada od vas tražim samo gostoprimstvo.

Alex – Šalite se?

Sacha – Upravo sam se vratila u Francusku. Nemam gde da odem. Treba mi malo vremena da razmislim o svojoj budućnosti. Sigurno imate sobu za goste...

Frédérique se vraća.

Fred – Je li sve u redu?

Alex – Da, da, objasniću ti...

Sacha – Pričali smo o književnosti.

Fred – Idemo?

Sacha – Odlazim. Ali obećavam, vratiću se da nastavimo ovaj fascinantn razgovor...

Frédérique upućuje zabrinut pogled Alexu.

Mrak.

Scena 3

Frédérique se vraća. Fiksni telefon zvoni. Ona podiže slušalicu.

Fred – Da, mama... Da, da, upravo smo stigli... Da, sve je prošlo odlično. Govor ministarke je bio vrlo dirljiv. Zahvali se tati. Njegova zasluga što smo je uspjeli dobiti. Mislim da su zajedno bili na Sciences Po... Na ENA-i, da... Da, prenesiću čestitke Alexu. Upravo parkira kola. Slušaj, ispričaćemo vam sve u sredu, važi? Da, znam da biste voleli da ste bili tamo, ali nije strašno. Bićete tu sledeći put... Sledeći put? Pa, ne znam... Da, tačno, za njegov Orden Legije časti! **(Nasmeje se, pomalo usiljeno.)* Hajde, ljubim vas puno.

Alex se vraća u trenutku kad ona spušta slušalicu.

Alex – Ko je to bio?

Fred – Mama.

Alex – Ah, da...

Fred – Zašto, očekivao si neki poziv?

Alex – Ne, ne...

Fred – Mogu da je vidim?

Alex – Koga? Mislim... šta?

Fred – Tvoju medalju!

Alex – Dođavola, mislim da sam je zaboravio u kolima.

Fred – Pa lepo... Baš ti je stalo do nje. Nisi srećan?

Alex – Jesam, naravno...

Fred – Nemoj me uzimati za budalu. Vidim da te nešto muči od kad smo se vratili.

Alex – Ništa, kažem ti.

Fred – Od kada je ta žena bila ovde, tačno od tada.

Alex – Nemoj preterivati...

Fred – Ko je ona? Tvoja ljubavnica?

Alex – Molim te, Frédérique. Jesi li je dobro pogledala?

Fred – U redu, nije baš seksi. Ali nije ni toliko ružna da bi te prestravila. A ja sam danas u tvom pogledu videla strah.

Alex – Pričaćemo o tome sutra, važi? Trenutno nisam baš priseban. Mislim da sam malo preterao sa šampanjcem.

Fred – Videla sam te da piješ samo jednu čašu...

Alex – Ili mi je onaj kavijar pao teško na stomak. Imam osećaj da nije bio baš svež... Možda su to bile ikre bakalara. Misliš li da bi u ministarstvu mogli poslužiti ikru bakalara? To bi ipak bilo previše ušteda, zar ne?

Fred – Neću čekati do sutra, Alexandre. Ako imaš nešto da mi kažeš, reci sada.

Tišina. On okleva.

Alex – Posle svega, u pravu si. Nema smisla odlagati. Nažalost, moram da se suočim sa posledicama svojih postupaka. To je moralo da se desi kad-tad...

Fred – Sada sam ja ta koja se plaši. Dakle?

Alex – Nije lako...

Fred – Dakle, to je ipak tvoja ljubavnica?

Alex – Bilo bi lakše da jeste.

Fred – Dakle, nije tvoja ljubavnica.

Alex – Više bi se moglo reći da je ucveljena žena... ili ucenjivačica.

Fred – A po kom osnovu bi mogla da te ucenjuje? Jedinu tvoj sudski dosije je ono privođenje zbog skrnavljenja grobnice.

Alex – Tačno.

Fred – Pustili su te kad su shvatili da si bio potpuno pijan i da se radi o grobu tvog oca.

Alex – Samo sam se popišao na njega. Glupa opklada sa samim sobom.

Fred – Dakle, nije zbog toga.

Alex – Nažalost, ne.

Fred – Onda zbog čega?

Nastupi nova tišina.

Alex – A šta ako ti kažem da je ceo moj život izgrađen na laži?

Fred – Laži...?

Alex – Još gore. Na prevari. Intelektualnoj prevari.

Fred – Slušam te...

Alex – Još danas si mi rekla... Pisao sam pre, naravno, ali svi se slažu da je ovaj Goncourt delo mog života.

Fred – I...?

Alex – A šta ako ti kažem da ta knjiga nije moja... (*Ona čak ne deluje iznenađeno.*)
Ne kažeš ništa...?

Fred – Razmišljam.

Alex – Razmišljaš? Kažem ti da si udata za plagijatora, a ti razmišljaš?

Opet tišina.

Fred – Oduvek sam mislila da ta knjiga ne može biti tvoja.

Alex – Pa, sad ti mogu potvrditi. Nije moja.

Fred – Da, shvatila sam.

Alex – To je sve? Tako reaguješ?

Fred – Ovu knjigu smo zajedno odlučili da objavimo. Zajedno smo je promovisali. To je na neki način naše dete. Dete koje nismo mogli imati zajedno.

Alex – Onda ti sada kažem da to dete nije moje...

Fred – Znam.

Alex – A kako znaš? Samo zato što misliš da nisam sposoban da napišem tako nešto?

Fred – Videla sam rukopis. Nije bio tvojim rukopisom pisan.

Alex – Zašto mi to nikad nisi rekla?

Fred – Ne bismo mogli da živimo zajedno s tom laži.

Alex – Pa si odlučila da živimo s njom odvojeno...

Fred – Do sada je dobro funkcionisalo, zar ne? I moglo je tako da ostane.

Alex – Nažalost, ta žena je pokucala na naša vrata. I sada, ništa više neće biti isto.

Fred – Zavisi.

Alex – Ah, da? Od čega?

Fred – Uvek se može naći neko rešenje.

Alex – Da... Moraćemo takođe da pronađemo neko malo rešenje i za našu savest.

Fred – Time smo se već odavno pozabavili, zar ne?

Alex – A šta još znaš? Osim da dete nije moje...

Fred – Ne znam ko je otac, ako na to misliš. Ali od trenutka kad je ta žena došla, mislim da znam ko je majka.

Pauza.

Alex – Kako si mogla da mi dozvoliš da uradim to?

Fred – Iz ljubavi, jednostavno. I malo iz ambicije, priznajem. Toliko si želeo da živiš taj život. Život pisca. I živeo si ga...

Alex – Ali ja sam samo prevarant. A naš život je laž. Ti si znala. Trebalo je da me sprečiš...

Fred – Nemoj sada da izvrćeš stvari...

Alex – U pravu si. Ja sam ološ. Hoćeš li me ostaviti?

Fred – Da sam htela da te ostavim, uradila bih to tada. Sada više nemamo izbora. Na istom smo brodu.

Alex – A taj brod upravo tone.

Fred – Bez naglih odluka. I bez panike. Moramo da razmislimo. Šta planiraš da uradiš?

Alex – Ne znam... Samoubistvo bi verovatno bilo najbolje rešenje. Barem bi bilo dostojno romana...

Fred – Ne lupaj gluposti. Nemaš ti hrabrosti za samoubistvo.

Alex – Zaista imaš visoko mišljenje o meni. Pitam se kako si uspela da ostaneš u braku sa mnom sve ove godine. Kako si uspela da me voliš...

Fred – Volim nas kao par. Našu povezanost. Mi smo saučesnici, Alexandre. Neću te ostaviti. I neću dozvoliti da nas ta žena uništi.

Alex – U ovom slučaju, ja sam taj koji je uništio njen život...

Fred – S druge strane, taj rukopis je objavljen jer si već imao određenu reputaciju.

Alex – I pre svega zahvaljujući vezama tvoje porodice...

Fred – Ta žena verovatno nikada ne bi doživela uspeh, čak i da je napisala remek-delo.

Alex – Da, to sam i pokušao da joj objasnim... Ali sumnjam da će joj to biti dovoljno...

Fred – Bez spleta tih okolnosti, ti ne bi postao slavan, ali ona bi sigurno ostala anonimna. Svi znaju da se Goncourt ne dobija tako što se rukopis pošalje poštom u Gallimard. Tu je i cela mašinerija društvene reprodukcije. Potrebne su veze.

Alex – U pravu si, genijalnost nije dovoljna, inače bi Van Gogh bio milijarder. Njegove slike su se na kraju prodale, da, ali tek nakon njegove smrti. I obogatili su se samo trgovci umetninama.

Fred – Naravno. To je nepravedno, ali tako je. Novac ide onima koji ga već imaju, a slava onima koji su već poznati. Cena umetnika zavisi od tržišta umetnosti. Ne od talenta. Inače ne bismo u muzejima savremene umetnosti gledali sve te grozote. A sa književnošću je isto.

Alex – Bojao sam se da će me moja žena odbaciti nakon što priznam ovaj neoprostiv moralni prekršaj. Pomalo sam razočaran.

Fred – Nemoj sad još i meni da držiš moralne pridike!

Alex – Mi smo čudovišta, Frédérique. Najbolje bi bilo da odmah sve priznam...

Fred – To ne dolazi u obzir. Podsećam te da i ja imam šta da izgubim u ovom skandalu! Počevši od svog ugleda!

Alex – Tvog ugleda?

Fred – Moje reputacije, ako ti je tako lakše da shvatiš. A da ne govorim o reputaciji mojih roditelja... Napustila sam sve da bih se posvetila tvojoj karijeri! Možeš li da zamisliš skandal ako bi ovo procurelo u štampu? Mama to ne bi preživela... Već sada ima problema sa srcem.

Alex – Da, ali ne možemo se više praviti da se ništa nije dogodilo. Ta kučka nas neće ostaviti na miru.

Fred – Da li te ucenjuje?

Alex – Za sada ne. Samo me pitala da li može da ostane kod nas.

Fred – Da ostane?!

Alex – Privremeno, pretpostavljam. Kaže da nema gde da ode...

Fred – I šta si joj odgovorio?

Alex – U suštini, nisam imao mnogo izbora. (*Zvono na vratima.*) To mora da je ona...

Razmenjuju zabrinut pogled.

Fred – Idem da joj otvorim.

Mrak.

Scena 4

Prostorija je prazna. Sacha ulazi, u donjem vešu ili pidžami, očigledno tek probuđena. Izađe ponovo, pa se vrati s šoljom kafe. Seda za sto i zauzima pozu. Alexandre dolazi. Neprijatno je iznenađen što je vidi tamo, kako sedi na njegovom mestu.

Alex – Samo izvolite... Osećajte se kao kod svoje kuće.

Sacha – Ako ste ovu kuću kupili od svog Goncurta, u neku ruku, ja sam već malo kod svoje kuće...

Alex – To je porodična kuća. Nasledili smo je od mojih taštinih roditelja.

Sacha – Oduvek sam sanjala da imam ovakav radni sto... Nalivpero, to je Montblanc?

Alex – Mislim da precenjujete šta donosi Goncourtova nagrada, osim slave.

Sacha – Zaista?

Alex – Nemojte misliti da bi vam obična književna nagrada omogućila da uđete u svet privilegovanih. Ulaznica za taj klub mnogo je skuplja od toga, verujte mi.

Sacha – Dakle, definitivno izvan mojih mogućnosti.

Alex – Uspeh, znate, nije samo stvar talenta.

Sacha – Dokazano. Jer kao uspešan pisac, vi ste potpuno lišeni talenta.

Alex – Uspeh u ovom poslu zahteva mnogo truda, strpljenja, snalažljivosti... I mnogo kompromisa. Treba progutati dosta gorkih pilula.

Sacha – Sigurna sam da ste u tome veoma vešti.

Alex – Pisanje je umetnost, naravno. Ali nije najteži deo. U svakom slučaju, nije najmučniji. U neku ruku, pomalo vam zavidim...

Sacha – Slobodno zauzmite moje mesto! A ja ću zauzeti vaše...

Alex – Nije to tako jednostavno.

Sacha – Zaista?

Alex – A šta mislite o nekom dogovoru?

Sacha – Vi zadržite počasti, a meni vratite novac?

Alex – Mislio sam na podelu autorskih prava. Koja bi, naravno, ostala poverljiva.

Sacha – Naravno.

Alex – Spreman sam da idem čak do pedeset-pedeset.

Sacha – Sve ove godine, vi ste uživali u plodovima mog rada. Da ne pominjemo slavu. Kako planirate da ispravite tu nepravdu?

Alex – Možemo predvideti jednokratnu isplatu za ono što je prošlo, naravno. Plus procenat od budućih prava. Šta kažete na to?

Sacha – Treba razmisliti...

Alex – Izgradio sam reputaciju, dan po dan. Godinu za godinom. Dok ste vi nestali. Dobrovoljno. Da biste krenuli u svoj mali solo obilazak sveta...

Sacha – Dakle, skoro je nepošteno s moje strane što sada dolazim da tražim bilo šta?

Alex – Ne bih baš tako rekao. Ali i vi biste mogli da profitirate od onoga što sam izgradio. Umesto da sada sve uništite.

Sacha – A šta ja imam od toga?

Alex – Novac! I to bez potrebe da izlazite iz senke, naravno.

Sacha – Pogledajte vi to...

Alex – Moj izdavač me pritiska da napišem novi roman. Mogli bismo da sarađujemo. Nudim vam dogovor u kojem obe strane dobijaju. Vaš talenat, moja slava. I delimo zaradu.

Sacha – Nakon što ste mi ukrali delo, sada mi predlažete da postanem vaš pisac iz senke? Moram priznati, imate petlju.

Alex – Razmislite ipak. Sudski proces za plagijat trajao bi godinama. Imao bih najboljeg advokata. Ishod bi bio vrlo neizvestan. Oboje bismo izgubili mnogo vremena. A ako sam dobro shvatio, vi ste već izgubili prilično vremena.

Sacha – Vaš cinizam me fascinira. Ali, ne mogu reći da su mi vaši argumenti potpuno nebitni.

Alex – Ostaviću vas da razmislite o tome.

Alexandre izlazi.

Scena 5

Sacha ustaje i obilazi prostoriju, razgledajući imanje. Frédérique ulazi.

Fred – Sve u redu? Imate li sve što vam treba?

Sacha – Iskreno, malo sam gladna. Nemate nešto što bih mogla umočiti u kafu?

Fred (*ironično*) – Hoćete da vam donesem kroasane?

Sacha – Molim vas, nemojte se mučiti. Ako je služavka danas slobodna...

Fred – Mislim da u kuhinjskom ormariću ima speculoosa.

Sacha – Speculoosi? Moram priznati da zvuči primamljivo. Pogledaću kasnije...

Fred – Ja ih mrzim, ali moj muž ih obožava.

Sacha – Kada nema ništa drugo pri ruci za umakanje keksa...

Fred – Planirate li da ostanete dugo ovde?

Sacha – Još ne znam. Zavisi...

Fred – Od čega?

Sacha – Prvo od vašeg muža. Imamo jedan posao da završimo zajedno. Ponudio mi je da radim kao njegov pisac iz senke. Nije vam rekao?

Fred – Nemojte me smatrati budalom. Moj muž nema tajni predamnom. Sve mi je ispričao.

Sacha – Žao mi je zbog vas. Iskreno, saosećam.

Fred – Zaista?

Sacha – Mislili ste da ste udata za velikog romanopisca. A sada saznajete da ste samo žena običnog plagijatora...

Fred – Šta želite?

Sacha – Trebalo je da se vi i ja venčamo...

Fred – Nemojte mi reći da je to ono što želite...? Ali ako jeste, znajte da sam spremna na sve za čoveka kojeg volim. Ne obećavam brak, naravno, ali ako volite zrele žene...

Sacha prasne u smeh.

Sacha – Ni vi nemate malo srama!

Fred – Shvatiću to kao kompliment.

Sacha se približava Frédérique i nežno joj stavlja ruku na obraz.

Sacha – A ja? Sviđam li vam se? (*Frédérique deluje zbunjeno na trenutak, ali se brzo pribrala.*) Posle svega, ja sam ta koja ima genije, a vi ste se udali za njega zbog njegovog genija!

Fred – Ne samo zbog toga.

Sacha – A ja bih mogla napisati još mnogo takvih knjiga...

Fred – U tom slučaju, zašto to već niste uradili?

Sacha – Još nisam rekla poslednju reč.

Fred – Prema Alexandreovim rečima, u prvom romanu ste napisali svoju priču. Možda nemate ništa drugo da kažete.

Sacha – Svaki pisac na neki način piše o svom životu, zar ne?

Fred – Da... Zato s vremenom ima sve manje zanimljivih stvari za reći. Nisam sigurna da bi nam vaša usluga pisca iz senke bila od koristi...

Sacha – Uvek mogu da pišem o vašem životu. Dela mi se vrlo zanimljivim...

Fred – Život nekih prevaranata je uzbuđljiviji od života većine poštenih ljudi. Pogotovo kada, poput vas, imaju mentalitet žrtve...

Sacha – Dakle, prava umetnica ovde ste vi.

Fred – Kad je reč o vašoj književnoj plodnosti, rekla bih da ste već odavno ušli u menopauzu.

Sacha – Vaš muž je sterilan. Nije čak ni uspeo da vam napravi dete.

Fred – Ne mešajte se u našu ljubavnu priču. Ne biste je mogli razumeti.

Alexandre ulazi i čuje kraj razgovora.

Alex – Pričale ste o meni?

Fred – Odlazim...

Frédérique izlazi.

Scena 6

Alex – Nemojte ići predaleko, upozoravam vas.

Sacha – Inače?

Alex – Znam da nemate baš visoko mišljenje o meni, ali nemojte me potcenjivati.

Sacha – Trudim se... Priznajem da nije lako... Ali potrudicu se još više, obećavam.

Alex – Dao sam vam predlog.

Sacha – I razmišljam o njemu, verujte mi... (*Pauza.*) Još ga imate?

Alex – Šta?

Sacha – Rukopis!

Alex – Ne...

Sacha – Uništili ste ga, zar ne? Da izbrišete dokaz svog zločina?

Alex – Zašto? Želite ga nazad?

Sacha – Razumete da taj rukopis za mene ima sentimentalnu vrednost.

Alex – A vi razumete da, čak i da ga još uvek imam, ne bih vam ga dao bez protivusluge.

Sacha – Dakle, više ga nemate.

Alex – Recimo da... sam ga zagubio.

Sacha – Toliko je glupo da vam skoro verujem.

Alex – A ja? Moram li ja vama verovati?

Sacha – U kom smislu?

Alex – Šta ako blefirate?

Sacha – U tom slučaju, već sam pobedila. Odmah ste mi pokazali svoje karte.

Alex – Ali mogao bih da odbijem da platim.

Sacha – Odigrali ste, i izgubili. Kockarski dugovi su sveti. A znate šta se dešava onima koji ih ne plate.

Alex – Mi ne znamo ništa o vama.

Sacha – Rekla sam vam već. Ovaj roman je autobiografski.

Alex – Ali to je bilo pre nekoliko godina. Vi više niste lik iz tog romana. A ni ja više nisam baš onaj koji ga je potpisao.

Sacha – Poznajem vas dovoljno da znam da nećete preuzeti taj rizik.

Alex – Kakav rizik?

Sacha – Plaćete. Da biste imali mir. Jedina policija kojoj imate hrabrosti da polazete račune je vaša polisa osiguranja. Osiguranje jednog malog, mirnog života, sa povremenom medaljom za nagradu, za dobre ocene koje ste dobili varajući.

Alex – Dakle, ipak je u pitanju novac.

Sacha – To bi vas umirilo, zar ne?

Alex – Šta biste drugo mogli želeti?

Sacha – Zna li kakav je osećaj kad vam otmu vaše delo? Kad vidite sopstveni tekst, napisan sopstvenom krvlju, potpisan tuđim imenom?

Alex – Ne...

Sacha – To je otprilike ono što oseća žena kojoj su oduzeli dete pri rođenju da bi ga predali strancu.

Alex – Nisam to želeo. Taj rukopis je bilo dete koje sam pronašao. Ko mi kaže da ga vi niste sami napustili?

Sacha – Namerno, mislite?

Alex – Kao poruku u boci, u neku ruku. U nadi da će je neko pronaći... Vaš spasilac... I da će odraditi promociju umesto vas...

Sacha – Ako vas dobro razumem, skoro biste zaslužili još jednu medalju za odgovor na moj SOS.

Alex – Taj rukopis nisam vam ukrao.

Sacha – Tačno. Ne mislim da biste imali hrabrosti za krađu s nasiljem. Vaša specijalnost je više krađa iz prilike, zar ne?

Alex – U pravu ste, kukavica sam. Ali nisam zločinac. Plaćao sam za seks, ali nikada nisam silovao nikoga.

Sacha – Mislim da bih ipak mogla da se obučem...

Sacha izlazi.

Scena 7

Frédérique se vraća.

Alex – Više ne mogu da je gledam ovde svaki dan, usred našeg dnevnog boravka. Zavaljenu na našem kauču. Kad već nije pravo zauzela moje mesto za radnim stolom...

Fred – Da, ali na neki način, bolje je imati je na oku.

Alex – Stvarno misliš tako?

Fred – Barem znamo da nije negde u ispovedaonici, prosipajući svoju priču prvom popu na kojeg naiđe.

Alex – Ili u kafani na ćošku, potpuno pijana, kako izliva svoje jade barmenu.

Fred – Da, to bi više ličilo na njen stil... A da ne govorimo o riziku da ode da proda svoj ekskluzivni skandal nekom tabloidnom listu ili televizijskoj emisiji.

Tišina.

Alex – Rekla si mi da si videla rukopis.

Fred – Da.

Pauza.

Alex – Znaš šta se s njim desilo?

Fred – Šta tačno?

Alex – Rukopis! Jednog dana bio je u fioci mog stola, onoj koja se zaključava. A sledećeg dana, više ga nije bilo.

Fred – Fioka je bila obijena?

Alex – Ne, i jedino ti možeš znati gde krijem ključ.

Tišina.

Fred – U redu, ja sam ga uzela.

Alex – Pomalo sam to i pretpostavljao...

Fred – Dakle, oboje smo znali, u suštini.

Alex – Mogu nekako razumeti da si odlučila da ništa ne kažeš, znajući da ja nisam pravi autor tog romana, ali zašto si uzela rukopis?

Fred – Kao polisu osiguranja, pretpostavljam...

Alex – Osiguranje? Protiv čega?

Fred – U slučaju da poželiš da me ostaviš zbog neke mlade, ako ti uspeh udari u glavu.

Alex – Dakle, još ga imaš?

Fred – Da...

Alex – Ponovo te otkrivam, Frédérique.

Fred – Mislio si da sam naivna, zar ne?

Alex – Mislio sam da ja vučem konce u ovoj sumornoj komediji. Na kraju, ispada da sam bio samo marioneta.

Fred – Ali ti si taj koji je u centru pažnje, dragi moj...

Alex – A ja sam taj koji bi mogao da završi u mraku.

Fred – Prodao bi dušu za dobru dosetku, to je tvoj problem.

Alex – Onda zamisli šta sam bio spreman da uradim za ceo roman...

Tišina.

Fred – Mogli bismo da ga se rešimo...

Alex – Rukopisa?

Fred – Njegovog autora.

Alex – Ti nisi normalna!

Fred – Ako bi nestala, niko se ne bi pitao gde je... Sama je inscenirala sopstveni nestanak. Već se vodi kao nestala osoba!

Alex – Nadam se da se šališ?

Fred – Naravno da se šalim... Onda, šta predlažeš?

Alex – Da pregovaramo. Nemamo izbora. Ali još nisam siguran da će joj novac biti dovoljan.

Fred – Biće joj dovoljan. Novcem se sve može kupiti. Pitanje je samo iznosa...

Alex – Koliko daleko možemo ići?

Fred – Koliko vredi tvoja reputacija?

Alex – Hvala ti što nisi rekla tvoja čast...

Mrak.

Scena 8

Sacha leži na kauču, zadremala. Moglo bi se pomisliti da je mrtva. Frédérique ulazi, držeći nož u ruci. Prilazi Sachu, oklevajući.

Sacha – Nije tako lako ubiti nekoga, znate? Pogotovo hladnim oružjem.

Fred – Htela sam samo da isečem parče kobasice. Hoćete?

Sacha (*ustajući*) – Hvala. Ja sam vegetarijanka.

Fred – Mogla sam i da pretpostavim.

Sacha – Ah, da? I zašto?

Fred – Ne znam... Možda zbog te sklonosti da se uvek svrstavate na stranu žrtava. Na stranu onih koji su osuđeni na klanicu. Verujete li u Boga?

Sacha – Verujem u reinkarnaciju. Točak se okreće. I na kraju, svi ćemo odigrati sve uloge.

Fred – Vidim... I sledeći put, prvi će biti poslednji... Upravo to sam rekla. Zamenite reinkarnaciju vaskrsenjem i, u suštini, prilično katolički pogled na svet.

Sacha – Čak i ovde na zemlji, mi smo sami sebi dželati, zar ne mislite? Žrtve smo sopstvenih demoni.

Fred – Po toj logici, jednog dana ćete plagirati sami sebe...

Sacha – Ko zna... Vaš muž i ja, možda smo samo dve strane iste medalje. Medalje viteza umetnosti i književnosti.

Fred – Ja ću uvek više voleti viteza nego književnika... Ubila bih vas.

Sacha – A ubijajući mene, ubili biste sami sebe.

Fred – Zaista se smatrate Isusom Hristom.

Sacha – Vi ste ta koja nosi krst oko vrata...

Fred – Nosim ga kao zastavu.

Sacha – Da. Klasnu zastavu. Vi se borite samo da sačuvate svoje privilegije.

Fred – Ja ne okrećem drugi obraz. Moja vera je osvajačka. To je vera krstaških ratova. Ne uživam, poput vas, u ulozi žrtve.

Sacha – Dakle, vi više volite stranu dželata?

Fred – Više volim stranu pobednika. A vi?

Sacha – Ne želim da biram. „Ja sam čovek, i ništa ljudsko nije mi strano.“

Fred – Filozofirate?

Sacha – To je Terencije. Latinski pisac koji je živeo skoro dva veka pre Hrista.

Fred – Imate još takvih?

Sacha – „Ja sam rana i nož. Ja sam šamar i obraz. Ja sam udovi i točak. I žrtva i dželat!“

Fred (*ironično*) – Divno...

Sacha – To je Bodler.

Fred – Čitali ste *Cveće zla*?

Sacha – A vi? Jeste li ih zaista pročitali, ili poznajete samo par citata dovoljno efektnih da zablistate na večerama?

Fred – U svakom slučaju, nemam nikakvo saosećanje za one koji odbijaju da uprljaju ruke kada treba loviti, ali se pojave čim dođe vreme za gozbu.

Sacha – Čuvajte se klišea o veganima. Hitler je, na primer, bio vegetarijanac.

Fred – Vidim da znate o čemu pričate.

Sacha – O Hitleru?

Fred – O zločinu. Rekli ste da nije lako ubiti nekoga nožem.

Sacha – Najteže je rešiti se tela posle toga.

Fred – Dakle, govorite iz iskustva...

Sacha – Dok ste vi punili džepove mojim autorskim pravima, ja sam prolazila kroz težak period...

Fred – Zaista mi je žao...

Sacha – Suprotno onoj izreci, nužda retko kada postaje zakon. U stvarnosti, upravo zbog nužde ljudi postaju kriminalci. Ali vi ste iznad toga, naravno. U vašem svetu, zakon stvarate vi.

Fred (*ironično*) – Počinjem da shvatam da ste imali nesrećno detinjstvo... Želite da mi pričate o tome?

Sacha – Zanimljivo je kako svi žele da im ispričam svoj život. A ipak, već je široko opisan u mom romanu.

Fred – Taj roman, mi smo ga učinili uspešnim. Bez nas, morali biste ga sami štampati. I danas biste ga čak i vi zaboravili.

Sacha – Možda...

Fred – A da budem iskrena, pogledajte se...

Sacha – Šta?

Fred – I slušajte se... „Šta?“ U našem svetu, kako vi kažete, kaže se „Kako?“

Sacha – Bez šale?

Fred – Nemate držanje jednog pisca. Na televiziji biste prošli katastrofalno. Zašto ne prepustiti posao profesionalcima? Svi bismo profitirali.

Sacha – Predlažete da podelimo posao, je li? Vašem mužu nedostaje stila u pisanju, meni u govoru. Dakle, ja pišem njegove knjige, a on govori umesto mene?

Fred – Zašto da ne? To je u suštini priča o Siranu, zar ne? Zna li za Sirana?

Sacha – U stvari, upravo ste mi izazvali mučninu. Kako možete živeti s tim sve ove godine? Živeti od toga.

Fred – Svi krađu jedni od drugih u književnosti, znate. Od pamtiveka. Da je to zločin, već bismo to znali.

Sacha – U svakom slučaju, to je pravni prekršaj. A da ne govorimo o moralnoj grešci, naravno. Ali vi nemate morala.

Fred – Šta želite? Došlo je vreme da nam to kažete. Novac?

Sacha – U svakom slučaju, nemate mi ništa drugo ponuditi. Na kraju krajeva, vi ste u pravu. Nisam dovoljno poslušna da se uklopim u cirkusku tačku koju bih morala izvoditi da bih bila prihvaćena u vašem jadnom svetu.

Fred – Razumna odluka. Koliko?

Sacha – Milion.

Fred – Dobitnik Goncurta dobija ček od deset evra.

Sacha – Ali tu su i svi nusproizvodi... Stotine hiljada prodatih primeraka. Televizijska gostovanja. Konferencije s plaćenim troškovima...

Fred – Taj Goncourt se nije baš prodao tako dobro.

Sacha – Čujem ton prebacivanja u vašem glasu... Dakle, roman koji sam napisala bio je tek dovoljno dobar da ga vaš slavni muž potpiše, zar ne?

Fred – Razumete da će nam trebati malo vremena da prikupimo novac.

Sacha – Ne žurim. Dajem vam 24 sata.

Fred – A mi ćemo trebati određene garancije. Da budemo sigurni da ćemo konačno imati mir.

Sacha – Kakve garancije?

Fred – Ručno napisana izjava od vas, kojom se odrićete svih prava na ovaj roman u zamenu za novac. Takođe, obavezujete se da nećete pokretati nikakve pravne postupke.

Sacha – U redu.

Fred – Pripremila sam vam primer, samo ga prepišite.

Sacha – Sad je red na mene da prepisujem...

Fred – Molim?

Sacha – Pre nekoliko godina, vaš muž je prepisivao celu knjigu koju nije napisao.

Fred – Milion, i kraj. Posle toga, nestajete iz naših života.

Sacha – Računajte na mene. Nestajanje je moja specijalnost. Ali s milionom, biće mnogo lakše. Dajte mi taj papir.

Fred – Izvolite.

Sacha – Odlično. Odradiću svoje zadatke u svojoj sobi... Vraćam se čim završim. Posle toga, smem li da gledam televiziju?

Sacha izlazi.

Scena 9

Alexandre ulazi.

Alex – Upravo sam razgovarao sa svojim agentom. Predložili su mi da adaptiram svoj roman za pozorište...

Fred – To je ono o čemu si oduvek sanjao, zar ne?

Alex – Jesam li upravo rekao „moj roman“?

Fred – Možda to nije tvoj roman, ali to je naš Goncourt.

Alex – U pravu si. Ovaj uspeh pripada nama.

Fred – Da.

Alex – Čak sam prepravio nekoliko delova. Isprva nije bio tako dobar...

Fred – I bio je pun pravopisnih grešaka.

Alex – Jesi li razgovarala s njom?

Fred – Da.

Alex – I šta hoće?

Fred – Milion. Da zaključi priču.

Alex – Skupo... Imamo li ih?

Fred – Da. Na životnom osiguranju. Ostaćemo bez osiguranja. Ionako nemamo dece.

Alex – Onda, za adaptaciju, kažem da?

Fred – Bolje da ih malo zadržimo na čekanju. Želim da proverim još jedan detalj...

Alex – U redu. Javiću im.

Izlazi. Fred takođe izlazi, a zatim se vraća s rukopisom.

Mrak.

Scena 10

Sacha lista knjigu dobitnika Goncourta. Frédérique ulazi.

Sacha – Neverovatno je koliko roman, kada se odštampa, izgleda mnogo pametnije nego u rukopisu.

Fred – A još kada nosi crvenu oznaku književne nagrade...

Sacha – Dobro ste uradili što ste promenili naslov, moj nije bio sjajan.

Fred – Kako se zvao?

Sacha – *Sećanja jedne amnezičarke*. Pokušavate da me uhvatite u zamku?

Fred – Imate li pismo koje sam tražila?

Sacha – Evo ga.

Sacha joj predaje pismo.

Fred – U redu...

Fred ga pažljivo pregleda.

Sacha – Nešto vas muči?

Fred – Pre bih rekla da osećam olakšanje... Imala sam sumnju, ali sada sam sigurna. Ovo vaše pismo... To nije isti rukopis kao u rukopisu romana.

Sacha – Mislila sam da je nestao?

Fred – Ja sam ga sklonila na sigurno mesto.

Sacha – I kakav zaključak izvlačite iz te grafološke analize, inspektorko?

Fred – I vi ste prevarant. Niste vi napisali ovaj roman.

Sacha – Ako vi tako kažete...

Fred – Sumnjala sam. Pravi autor nikada ne bi pristao samo na novčanu nadoknadu.

Sacha – Tačno, nisam ono što mislite da jesam.

Fred – Onda, ko ste vi?

Sacha – Nije važno ko sam... Upoznala sam autorku ove knjige u zatvoru.

Fred – Još uvek je tamo?

Sacha – Ne znam. Bila je bolesna. Možda je mrtva. Možda nije. Ispričala mi je svoju životnu priču. Svoj roman. Kako je izgubila rukopis.

Fred – Da li vas je ona poslala?

Sacha – Ne. Radim sama za sebe.

Fred – Dakle, ne znate šta se s njom dogodilo...

Sacha – Premestili su je, izgubila sam joj trag. Nekoliko godina kasnije, slučajno sam u zatvorskoj biblioteci naišla na Goncourta. Pročitala sam ga. Setila sam se te priče i shvatila.

Fred – Zašto ste čekali sve ovo vreme?

Sacha – Puštena sam prošle nedelje. Došla sam pravo kod vas.

Fred – Dakle, prava autorka ne zna ništa o ovome.

Sacha – To ništa ne menja za vas. Hoću svoj novac u zamenu za ćutanje.

Fred – To ipak menja stvari. Vi ste samo obična ucenjivačica. Niste umetnica kojoj smo oteli delo. Vi čak niste ni autorka. A vaše pismo od deset rečenica prepuno je pravopisnih grešaka.

Sacha – Ni vaš muž nije pravi pisac. Svi troje smo lopovi. Ja samo tražim svoj deo plena.

Fred – Da, ali sada nemate više nikakvih dokaza...

Sacha – Tu grešite. Sada imam originalni rukopis. I nije napisan rukom vašeg muža.

Fred – Rukopis?

Sacha – Stvarno me smatrate budalom. Videla sam vas kako dolazite s tim pismom. Vi ste pametniji od svog muža, ali mnogo manje od mene.

Fred – Kako biste mogli da dođete do rukopisa?

Sacha – Napisala sam ovo pismo znajući da ćete odmah uporediti rukopis s onim iz knjige. To je za mene bio način da saznam da li ga krijete kod kuće i gde. Pratila sam vaše kretanje i pronašla ga.

Fred – Blefirate opet.

Sacha – Idite dole u podrum i proverite da li ga još ima.

Fred – Ne verujem vam.

Sacha – Rekla sam vam, dolazim iz zatvora. Znam gde ljudi kriju ono što im je najvrednije...

Fred – Prokleta kučko.

Sacha joj pruža papir.

Sacha – Pripremila sam vam broj računa. Hoću da novac bude na mom računu do kraja nedelje.

Fred – Ne brinite. Imaćete ga...

Frédérique izlazi.

Scena 11

Alexandre ulazi.

Alex – Još ste ovde?

Sacha – Ko zna, uskoro ću biti bogata. Moći ću i ja da živim u otmenim kvartovima. Videla sam da se prodaje jedna lepa kuća, baš preko puta vaše.

Alex – Nemojte preterivati.

Sacha – Naravno, postoji i druga mogućnost... Mnogo jednostavnija, na neki način. I daleko jeftinija za vas.

Alex – Koja?

Sacha mu prilazi zavodljivo.

Sacha – Oženite me! Venčamo se u zajedničkom režimu imovine i ja ću biti vaš zakonski naslednik.

Alex – Zaboravljate moju ženu. Nisam siguran da bi se složila. A ni ja...

Sacha poljubi Aleksandra u usta. Iznenaden, on je ne odbija.

Sacha – Opustite se... *(Postaje još smelija)* Videćete, iznenadiću vas...

Alex – To ste već uradili... Ali vi niste moj tip.

Sacha – Ipak, potpisali ste moj roman. Za nekoga kome se ne dopada moj stil...

Alex – Mislio sam na vaš žanr... Prilično dvosmislen, uostalom...

Sacha – Ko zna... Možda vam se sviđa...

Frédérique ulazi i zatiče ih u zagrljaju. Sacha se glasno smeje.

Sacha – Ne brinite, ostavljam vam ga... Za sada. Idem malo u vrt, ovde zaista smrdi na ustajalo. Ali sutra, hoću svoj novac.

Sacha izlazi.

Alex – Žao mi je, ne znam šta mi je bilo.

Fred – Mislila sam da ću te čuti kako govoriš da te poljubila iznenada, protiv tvoje volje. Dakle, nije ti baš toliko smetalo?

Alex – Prestani, šta ti pada na pamet?

Fred – Istina je da je mlađa od mene. I ima prednost noviteta.

Alex – Nisam čak ni siguran da je zaista žena... Nemaš razloga za brigu, veruj mi.

Fred – Možda. Ali tebi savetujem da budeš na oprezu. Bila bih spremna da ubijem da te zadržim.

Mrak.

Scena 12

Frédérique sedi za stolom. Sacha ulazi.

Sacha – Imate li moj novac?

Fred – Evo ga.

Pružaju joj ček. Sacha ga uzima i pregleda.

Sacha – Deset evra... Šalite se?

Fred – To je iznos čeka koji dobija dobitnik Goncourta.

Sacha – Nemojte igrati igre sa mnom. Podsećam vas da dolazim iz zatvora...

Fred – Niste trebali pokušati da zavodite mog muža.

Sacha – Šta ćete sada? Ubiti me? Čak i za zločin iz strasti, kazna je mnogo teža nego za obično plagiranje. Znam to iz iskustva.

Frédérique joj pruža papir.

Fred – Evo polovine vašeg novca. Pola miliona evra. Ovo je potvrda o uplati na račun koji ste mi dali. Drugu polovinu dobićete kad mi vratite rukopis.

Sacha – Imaćete ga. Ali prvo ću sačekati da novac legne na moj račun.

Sacha uzima potvrdu o uplati.

Fred – A šta mi garantuje da se nećete vratiti da nas ponovo ucenjujete?

Sacha – Potpisala sam vam izjavu.

Fred – Znate, takvi papiri...

Sacha – Tačno, ništa vam ne garantuje da se neću vratiti kad potrošim sav novac. Koliko vremena treba da se potroši milion? Nisam navikla na to, razumete.

Fred – Ne bih mogla da živim ostatak svog života sa ovakvim mačem nad glavom.

Sacha – Ma dajte, snaći ćete se. Imate hrabrosti. Više nego vaš muž. Vi nosite pantalone u kući, zar ne? Čak i ako je on taj koji nosi medalje...

Fred – Meni to savršeno odgovara.

Sacha – Na kraju, vi ste trebali potpisati tu knjigu. Ali on je taj koji će nastaviti da paradira po pariskim salonima i televizijama.

Fred – Više volim da vučem konce. Ne volim da budem u centru pažnje.

Sacha – Šteta... Svetlo reflektora vam lepo stoji...

Fred – Stvarno volite žene?

Sacha – U zatvoru, znate, nema baš puno izbora. Ponekad se čovek navikne...

Sacha prilazi Frédérique, koja izmiče, ali je ne odbija.

Fred – Imamo čak i saunu. Ako vas zanima...

Sacha – Zašto da ne.

Fred – Nalazi se u pomoćnoj zgradi, na kraju vrta. Doneću vam peškire.

Sacha – Hvala... Ako želite da mi se pridružite...

Fred – Biću tamo za petnaest minuta.

Sacha – Čekaću vas. Moći ćemo da nastavimo ovaj šarmantan razgovor.

Fred – Ne sumnjam da će biti... vatren.

Frédérique izlazi.

Mrak.

Scena 13

Frédérique ulazi, razgovara preko mobilnog.

Fred – Da, tačno tako... Molim vas da otkažete taj transfer. U redu, poslaću vam potvrdu mejlom. Hvala vam. Prijatan dan...

Frédérique spušta telefon i otpija gutljaj kafe. Alexandre ulazi, zabrinut.

Fred – Šta se dešava? Izgledaš uznemireno. Nije ti dobro?

Alex – Upravo sam se vratio iz vrta. Hteo sam da uđem u saunu, kao svakog jutra, posle kardio treninga...

Fred – I...?

Alex – Nećeš verovati, ali ona užasna žena već je bila tamo.

Fred – Stvarno?

Alex – Tamo, u sauni. Potpuno gola.

Fred – Ne?!

Alex – I, što je najgore, potpuno mrtva.

Fred – Zaista?

Alex – Ne izgledaš baš iznenađeno...

Fred – Ne znam... Verovatno je doživela srčani udar. To se ponekad dešava, znaš. Kada neko ima slabo srce, sauna baš i nije preporučljiva.

Alex – Da, moguće... Pogotovo što izgleda da je unutra provela celu noć.

Fred – Kakva suluda ideja.

Alex – Lice joj je bilo skroz crveno, ležala je u lokvi sopstvenog znoja.

Fred – Kakav užas! A na vratima saune jasno piše da ne treba ostajati duže od pola sata.

Alex – Da... Ne znam šta joj je palo na pamet da ostane toliko dugo...

Fred – Ko zna...

Alex – Treba dodati da su vrata bila blokirana spolja metalnom šipkom.

Fred – Ne?!

Alex – Šta si uradila, Frédérique?

Fred – Uradila sam ono što si ti odavno trebao da uradiš da si imao muda.

Alex – Ali zašto?

Fred – Nikad se ne bismo rešili nje! Ucenjivala bi nas do kraja života. Čak i sada, kad sam upravo otkrila da ona uopšte nije autorka tog romana...

Alex – Nije ona? Pa ko onda jeste?

Fred – Neka druga žena, izgleda. Navodno ju je upoznala u zatvoru.

Alex – Oduvek sam znao da ta devojka nema držanje pravog pisca. Ali zašto si je ubila? Ako nije ona autorka!

Fred – Bojala sam se da ćeš me ostaviti. Da ćeš otići s njom.

Alex – Molim te, šta to pričaš? Zaista misliš da bih ja bio s tom...

Fred – Šalim se. Ali čak i ako nije autorka, znala je sve. Ucenjivala bi nas na isti način.

Alex – Ovo je noćna mora... Moram da odem i prijavim se policiji.

Fred – To su samo prazne reči, kao i uvek. Glumiš dok ne dobijem pravu repliku koju treba da kažeš.

Alex – Onda, šta ćemo da radimo?

Fred – Mogli bismo da to prikažemo kao nesrećan slučaj, ali to je rizično...

Alex – Ako nas budu pitali kakve smo veze imali s njom i šta je radila u našoj sauni...

Fred – Bolje da se rešimo tela.

Alex – Dobro... Ako misliš da je to najbolje... I posle?

Fred – Posle? Ništa. Nastavljamo normalan život.

Alex – Normalan život?

Fred – Dosta priče. Završavam kafu, pa krećemo. Imamo posla...

Alex – Ipak... To mora da je bila užasna smrt.

Fred – Sama je tražila.

Alex – A pre toga, pridružila si joj se gola u sauni.

Fred – Morala sam da joj ulijem poverenje...

Alex – Dakle, sada znaš da li je muško ili žensko.

Fred – Da.

Alex – I...?

Fred – Sada, kakve to više ima veze? Mrtvi su rodno neutralni.

Alex – Da li žena, kad umre, ostaje žena?

Fred – Zanimljivo pitanje. Tvoje?

Alex – Na žalost, još uvek ne... To je pesma Brigitte Fontaine.

Fred – Uskoro ćeš dobiti odgovor... Hajde, idemo...

Mrak.

Scena 14

Frédérique i Alexandre ulaze, noseći beživotno telo Sacha. On je drži za noge, ona za ramena. Bez mnogo pažnje, spuštaju je na kauč.

Alex – Nisam mislio da je toliko teška... A već je izgubila svu tu vodu...

Fred – Znaš onu izreku: „Težak kao mrtav magarac.“

Alex – I?

Fred – To dokazuje da je mrtvac uvek teži od živog čoveka.

Alex – Sve dok nam ne postane teret na savesti...

Fred – Jesi izvezao auto?

Alex – Parkiran je dole.

Fred – Odlično.

Alex – Kako ćemo se rešiti ovog leša?

Fred – Odvešćemo ga u našu vikendicu u Bretanji. Iseći ćemo je na komade, spaliti ostatke u peći na drva i prosuti pepeo sa vrha litice.

Alex – Plašiš me, Frédérique. Kao da si ovo radila celog života...

Fred – Radi ono što ti kažem i sve će biti u redu.

Alex – Oduvek sam ti slepo verovao, ali ne znam zašto, sad imam loš predosećaj.

Fred – Imaš bolju ideju?

Alex – Ne...

Fred – Onda ne gubimo vreme.

Alex – U redu... A kremacija, posle cele noći u sauni, biće još lakša. Već je izgubila svu vodu...

Fred – Stvarno misliš da je sad trenutak za šale?

Alex – U pravu si. Mislim da imamo preči problem...

Fred – Zamotaćemo je u tepih.

Alex – Zašto?

Fred – Ne znam. U svim filmovima to rade.

Alex – OK...

Spremni su da je umotaju u tepih.

Fred – Mislim da je tepih previše mali.

Alex – Odnećemo je ovako.

Fred – Ovaj put ja uzimam noge, biće mi lakše.

Alex – U redu...

Ponovo podižu telo i izlaze s njim.

Mrak.

Scena 15

Frédérique i Alexandre ulaze, raspoloženi.

Alex – Prija nam ovaj mali boravak u Bretanji, zar ne? Izgledamo mnogo bolje.

Fred – Da... Šetnje pored okeana. Udahnuti svež vazduh.

Alex – Ponovo otkriti ukus autentičnih stvari.

Fred – Svaki put kada se vratim tamo, imam osećaj da pronalazim svoje korene.

Alex – U Bretanji? A koliko god da si istraživala svoje porodično stablo, niko iz tvoje porodice nikada nije napustio šesnaesti arondisman.

Fred – Koreni su tamo gde se osećamo kao kod kuće. I gde možemo da priuštimo vikendicu.

Alex – Čudno, ali imam osećaj da nas je ovo iskustvo još više zbližilo.

Fred – I ja.

Alex – I sad kada više nemamo šta da krijemo, osećam se opuštenije. A ti?

Fred – Više ništa da krijemo? Misliš, između nas?

Alex – Naravno... Večerao i dalje kod tvojih roditelja u utorak?

Fred – Da, kao i obično.

Alex – Super. Biće mi drago da ih vidim.

Fred – Tačno. Dugo ih nismo videli.

Alex – Dve nedelje, zapravo.

Fred – Da, baš to kažem.

Alexandre uzima novine i počinje da ih prelistava.

Alex – Dakle, kako stoji svet?

Fred – Počinje književna sezona.

Alex – Nažalost, mi nećemo osvojiti nikakvu nagradu. Nemamo šta da objavimo...

Fred – Za sada...

Frédérique vadi rukopis i počinje da ga čita. Oboje čitaju neko vreme u tišini. Onda Alexandre primećuje rukopis.

Alex – Opet taj prokleti rukopis?

Fred – Ovaj je drugi.

Alex – Drugi?

Fred – Našla sam ga u gostinskoj sobi, ispod daske u podu...

Alex – Znači, ona ga je sakrila tamo... Pravo čudo... Već sam njen prvi rukopis pronašao u vozu, a sada, kada je mrtva, ostavila nam je i svoj Novi Zavet...

Fred – Obe knjige su napisane istim rukopisom.

Alex – Dakle, ipak bi mogla biti prava autorka?

Fred – Moguće...

Alex – Ta žena je stvarno bila đavolska.

Fred – Da... Dobro je što smo se rešili nje.

Alex – Kad bismo nekome ispričali ovu priču, niko nam ne bi verovao.

Fred – Zato je nećemo nikome ispričati.

Alex – Osim možda našim čitaocima. Uostalom, zar od ovoga ne bi mogao da nastane odličan roman?

Fred – Već je napisan.

Alex – Kako to misliš?

Fred – To je tema ovog drugog rukopisa.

Alex – Nemam sreće. Sve dobre ideje su već iskorišćene. Šta mi drugo preostaje osim plagijata? (*Pauza*) I? Da li je dobar?

Fred – Još bolji od prvog...

Alex – Moj agent me stalno gnjavi da objavim nešto novo.

Fred – Zašto ne bi potpisao i ovaj? Veruj mi, potpuno je dostojan tebe.

Alex – Pošto je mrtva, u krajnjem slučaju... Recimo da smo mi sada njeni naslednici.

Fred – Uvek znaš kako da pronađeš pravu reč, dragi. To je verovatno ono što te čini uspešnim piscem. Da, imamo pravo na to. Tako stoje stvari. Mi smo među onima koji imaju sva prava. I to se neće promeniti.

Alex – Pitam se kako je završila u zatvoru...

Fred – A pomisli samo, kada je došla kod nas, nije imala nijedan dokaz. Ja sam imala rukopis. Da ti nisi sve priznao...

Alex – Tačno. Upao sam u zamku. Nisam trebalo. Ali iznenadila me je. Obećavam ti da sledeći put...

Fred – Sledeći put?

Alex – Sada, svakog trenutka očekujem da neko pozvoni na vrata i da me još neki moj čitalac optuži da sam pronašao njegovu knjigu u vozu.

Fred – Kao što si napisao u predgovoru svoje knjige.

Alex – Ali ne možemo ih sve ubiti.

Fred – Ne bi ostao niko da kupuje tvoje knjige.

Alex – Kako se zove moj novi roman?

Fred – *Plagijat.*

Alex – Možda bi trebalo promeniti naslov pre nego što ga predam izdavaču.

Fred – Taj dragi Maxence... Inače, jesi li im potvrdio za Megève, za Božić?

Alex – Da, da... Sve je dogovoreno. Organizovana je i seansa potpisivanja knjiga.

Fred – Odlično. Planinski vazduh će nam prijati. Jer, između nas, Bretanja...

Telefon zvoni.

Alex – Misliš da je opet neki ucenaš?

Fred – Ubrzo ćemo saznati...

Alex – Inače, kako se kaže za ženu? Maître chanteur ili maîtresse chanteuse?

Fred – Javi se!

Alex podiže slušalicu.

Alex – Halo? Da... Da, ja sam... U redu... Pa... Naravno, velika mi je čast, naravno... Hvala što ste mi javili... (*Spušta slušalicu.*) To je bio neko iz ministarstva. Dobijam Legiju časti... za celokupno delo.

Fred – Stvarno?

Alex – Ne izgledaš iznenađeno.

Fred – Možeš da zahvališ mom ocu. Pomenuo je to Premijeru.

Alex – Opet ću morati da napišem govor.

Fred – Cena slave.

Alex – Sve dok mi ne traže da pišem knjige...

Muzika počinje tiho, postepeno jačajući. Sacha se vraća, seda za sto i počinje da ispravlja rukopis.

Fred – Eh, da... Život je laž.

Alex – Voliš li me?

Fred – Šta želiš da ti odgovorim?

Alex – Da.

Fred – Onda te volim. A ti?

Alex – Da... (*Pauza*) Volim sebe.

Fred – Zanimljivo...

Alex – To je od Sacha... (*Frédérique ga pogleda zbunjeno.*) Sacha Guitry.

Fred – U pravu si, u budućnosti je bolje plagirati pisce koji su već mrtvi... Tako neću morati da ih ubijam.

Oni se osmehuju, dok Sacha nastavlja da piše.

Kraj.

Jean-Pierre Martinez

Jean-Pierre Martinez je francuski dramaturg španskog porekla, čiji je nekonvencionalni put oblikovao njegov jedinstveni umetnički izraz. Njegova bogata akademska pozadina obuhvata diplome iz ekonomije i marketinga (Sciences Po), španske i engleske književnosti (Sorbonne), lingvistike i semiologije (École des Hautes Études en Sciences Sociales) i scenaristike (Conservatoire Européen d'Écriture Audiovisuelle).

Njegova raznovrsna karijera uključuje sviranje bubnjeva u rok bendovima, rad kao semiolog u reklamnoj industriji, pisanje televizijskih scenarija, predavanje francuskog jezika na univerzitetu u Teksasu, kao i vođenje scenarističkih radionica u Parizu. Danas se njegove drame izvode na svih pet kontinenata.

Kao veliki zagovornik nezavisnosti dramskih pisaca, Martinez je doneo hrabru odluku da sve svoje drame besplatno stavi na raspolaganje pozorišnim trupama putem svoje internet stranice. Njegova dela su prevedena na više od dvadeset jezika i stigla su do publike širom sveta, uključujući i one regije gde pozorište služi kao sredstvo društvene promene. Njegove drame sada se izučavaju u školama i na univerzitetima u Francuskoj i inostranstvu, dodatno učvršćujući njegov značaj.

Kroz 114 pozorišnih dela koja je do sada napisao, Jean-Pierre Martinez stvara jedinstven i upečatljiv univerzum. Vešto kombinujući žanrove, njegovo pisanje često porede sa delima kulturnih francuskih komediografa poput Fejdoa i Kurtelina, ali i sa apsurdom Jonaska. Iako ukorenjene u svakodnevnom životu, njegove drame često zalaze u nadrealno i fantastično, oživljene prirodnim i efektivnim dijalozima.

Martinezovo znanje iz oblasti naratologije i scenaristike ogleda se u njegovim promišljenim strukturiranim zapletima, prepunim neočekivanih obrta. Njegova dela često pružaju oštru društvenu kritiku, koristeći karikaturu i parodiju kako bi prikazala likove istovremeno potlačene društvenim normama i krive za njihovo održavanje. Ova dvoznačnost odražava satirični duh Molijera, spajajući britku kritiku sa dubokom humanošću.

Za Jean-Pierrea Martineza pozorište je više od zabave—ono je prostor za razmišljanje i delovanje. Kroz komediju on koristi moćan alat za odbranu univerzalnih vrednosti poput slobode, jednakosti i pravde. Ispod slojeva humora, njegove drame se bave ključnim društvenim pitanjima poput odbrane sekularizma, pretnji demokratiji, porasta populizma, ponovnog jačanja ekstremističkih ideologija i ekoloških izazova sa kojima se suočava čovečanstvo.

Korišćenjem humora i metateatralnosti, Martinez istražuje uloge glumaca, publike i samog pozorišta. Ovaj pristup dodaje dubinu njegovim delima, omogućavajući im da dopru do široke publike, a da pritom zadrže umetničku vrednost. Njegova posvećenost stvaranju promišljenih, ali zabavnih drama, potvrđuje neprolazni značaj pozorišta u savremenom društvu.

Ovaj tekst je zaštićen autorskim pravima. Krivično kršenje autorskih prava biće istraženo i može rezultirati maksimalnom kaznom do 3 godine zatvora i novčanom kaznom od 300.000 evra.

Sve drame Jean-Pierrea Martineza dostupne su za besplatno preuzimanje na njegovim veb stranicama. Međutim, za svako javno izvođenje, bilo da ga izvode profesionalne ili amaterske trupe, neophodna je autorizacija autora.

Da biste stupili u kontakt sa Jean-Pierreom Martinezom i zatražili dozvolu za izvođenje jednog od njegovih dela:

<https://comediatheque.net/>

<https://jeanpierremartinez.net/>

Avinjon – Februar 2025

© La Comédiathèque

Drama dostupna za besplatno preuzimanje